

«Η διαπολιτισμική διάσταση της έννοιας της διατροφής με τη χρήση των Τ.Π.Ε. και της ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ μαθητών δημοτικών σχολείων»

Χολέβας Νικόλαος¹ , Φραντζή Πηνελόπη²

¹ Εκπ/κός ΠΕ70- Σχολικός Σύμβουλος Π.Ε.

nicholevas@sch.gr

² Εκπ/κός ΠΕ70

frap@upatras.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στόχος του σχεδίου εργασίας είναι η εισαγωγή των μαθητών/τριών των μεγάλων τάξεων του Δημοτικού σχολείου (Δ-Ε-ΣΤ) στη διαπολιτισμική διάσταση της διατροφής μέσω της ηλεκτρονικής επικοινωνίας και της εφαρμογής Dropbox με τους μαθητές άλλων σχολείων, ώστε να ανταλλάξουν πληροφορίες για θέματα διατροφικών συνηθειών όπως και άλλων ενδιαφέροντων διαπολιτισμικών στοιχείων των λαών - χωρών. Τα μεθοδολογικά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν εντάσσονται στο πλαίσιο της ομαδοσυνεργατικής μάθησης με τη χρήση και των τεχνολογικών εργαλείων Google Earth και Google Maps. Οι μαθητές/τριες συγκεντρώνουν υλικό (για διαφορετική χώρα κάθε σχολείο), ανταλλάσσουν πληροφορίες σε θέματα διατροφής των διαφόρων χωρών - πολιτισμών. Έτσι, εισάγονται σιγά σιγά στην έννοια της έρευνας αξιοποιώντας πολλές και διαφορετικές πηγές πληροφόρησης, είτε άμεσα μέσω της αξιοποίησης αρχειοθετημένου υλικού, είτε έμμεσα παίρνοντας πληροφορίες από το οικογενειακό περιβάλλον ή διάφορες άλλες πηγές.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Διαπολιτισμική Εκπαίδευση, Διαδίκτυο - Dropbox, Ευρετική-Ανακαλυπτική μάθηση, Google Earth-Google Maps

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η θέσπιση του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαίσιου Προγράμματος Σπουδών για την υποχρεωτική εκπαίδευση (Υπ.Ε.Π.Θ., 2003) και η παραγωγή εκπαιδευτικού λογισμικού για την υποστήριξη της διδασκαλίας των μαθημάτων, αποτέλεσαν τα βασικά βήματα για την ύπαρξη εγγράμματων τεχνολογικά πολιτών, που θα έχουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για τη διαχείριση της γνώσης και της πληροφορίας. Οι Η/Υ και οι εφαρμογές τους κυριαρχούν όλο και περισσότερο στη ζωή μας σήμερα. Στον κοινωνικό – εργασιακό χώρο οι εφαρμογές των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) δημιουργούν ένα νέο περιβάλλον και από τη στιγμή που η εξέλιξη της εκπαίδευσης συμβαδίζει και είναι αλληλένδετη με την εξέλιξη της κοινωνίας και τις κοινωνικές μεταβολές δεν μπορεί παρά να αποτελεί πρόκληση για την αξιοποίησή τους από την προσχολική ακόμη ηλικία όχι τόσο ως αντικείμενο

μάθησης, αλλά ως μέσο για τον εμπλουτισμό των εμπειριών του παιδιού, μέσω της διερεύνησης και του χειρισμού των αντικειμένων του περιβάλλοντα χώρου του (Πετρογιάννης, 2009). Από τις ισχυρές ταξινομήσεις (εξειδίκευση γνωστικών αντικειμένων, διαχωρισμός σχολείου-κοινωνίας) και περιχαράξεις του παρελθόντος (δασκαλοκεντρικός και μετωπικός τρόπος διδασκαλίας) οδεύουμε σε ασθενέστερες ταξινομήσεις (διαθεματικές προσεγγίσεις, επιλογή γνώσεων από διαφορετικές πηγές, σύνδεση σχολείου-κοινωνίας) και περιχαράξεις (μαθητοκεντρικός τρόπος διδασκαλίας) (Κουστουράκης & Παναγιωτακόπουλος, 2010).

Το Project που ακολουθεί πραγματεύεται το θέμα της διατροφής στη διαπολιτισμική της διάσταση. Εντάσσεται σε εγκεκριμένο πρόγραμμα Αγωγής Υγείας τη σχολική περίοδο 2010-11, υλοποιήθηκε στη διάρκεια ενός σχολικού έτους από δίκτυο οχτώ δημοτικών σχολείων για τις τάξεις Δ-Ε-ΣΤ, στο πλαίσιο της θεματικής του Ενεργού Πολίτη των προγραμμάτων Αγωγής Υγείας και πιο συγκεκριμένα στην κατηγορία για τα «Ανθρώπινα Δικαιώματα» με τίτλο: «Εγώ κι Εσύ, εδώ κι εκεί». Στόχος του ήταν η εισαγωγή των μαθητών/τριών στη διαπολιτισμική διάσταση της δια-τροφής. Για την υλοποίησή του αξιοποιήθηκαν κυρίως οι ώρες της Ευέλικτης Ζώνης αλλά και όποιες άλλες ώρες μπορούσαν να διατεθούν από τους εκπαιδευτικούς.

Δεδομένου ότι η χρήση των ΤΠΕ έχει πολλά να προσφέρει στην ανάπτυξη των δημιουργικών διδασκαλιών από τους εκπαιδευτικούς, παρατηρήσαμε μέσα από την υλοποίηση του προγράμματος, ότι μέσω των κοινοτήτων πρακτικής πυροδοτούνται νέες ιδέες και δημιουργικές μέθοδοι (Φεσάκης & Λάμπας, 2013). Για το σχεδιασμό του αξιοποιήθηκαν οι αρχές της κοινωνικοπολιτισμικής θεώρησης του Vygotsky και της ευρετικής – ανακαλυπτικής θεωρίας μάθησης του Bruner (Κολιάδης, 1994). Βασικές δραστηριότητες αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) ήταν η χρήση της μηχανής αναζήτησης στο διαδίκτυο, που επιτρέπει να αναζητηθούν κείμενα, εικόνες και άλλοι τύποι αρχείων που είναι αποθηκευμένα σε ιστοσελίδες, όπως για παράδειγμα οι μηχανές Google, yahoo, metacrawler (Αργύρης κ.ά., 2008), το Office Word, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο για την ασύγχρονη επικοινωνία και ανταλλαγή ηλεκτρονικών αρχείων μεταξύ των μαθητών των σχολείων. Σημαντικά είναι τα λογισμικά ανοιχτού τύπου Google Earth και Google Maps (<http://maps.google.com>) για να εντοπίζουν περιοχές, να μετρούν αποστάσεις και να αναρτούν φωτογραφίες και πληροφορίες, δίνοντας τη δυνατότητα παραγωγής συλλογισμών, υποθέσεων, κατανόησης της εξέλιξης των φαινομένων, της εκτίμησης της έκτασης ενός φαινομένου μιας και οι χάρτες αποτελούν γνωστικό και εκπαιδευτικό εργαλείο τόσο στην κατασκευή όσο και στην ανάγνωσή τους (Φεσάκης, 2009). Το Google Earth και το Google Maps περιλαμβάνονται στα συστήματα οπτικοποίησης και προσομοίωσης με σημαντική χρήση και στο μάθημα της Γεωγραφίας. Πιο συγκεκριμένα, το Google Earth είναι ελεύθερο λογισμικό οπτικοποίησης της Γης και το Google Maps ελεύθερο λογισμικό για γεωγραφικούς και αστικούς χάρτες (Κόμης κ.ά., 2008).

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην εφαρμογή Dropbox καθώς έχει βασικό πλεονέκτημα τη δυνατότητα συγχρονισμού ανάμεσα στους διαφορετικούς υπολογιστές των σχολείων. Έτσι, τροποποιώντας ένα αρχείο στο ένα σχολείο, δεν είναι απαραίτητο να το αποθηκεύσουμε – «περάσουμε» σε κάποιο memory stick (φλασάκι), για να το μεταφέρουμε σπίτι και να το μελετήσουμε. Με την εγκατάσταση του Dropbox, δημιουργείται στον υπολογιστή μας, στη θέση που θα επιλέξουμε, ο φάκελος My Dropbox. Σε αυτόν αντιγράφουμε τα αρχεία που θέλουμε να συγχρονίζουμε ή να μοιράζουμε σε άλλους υπολογιστές ή χρήστες. Αντιγράφοντας ένα αρχείο στον τοπικό φάκελο Dropbox, αυτό αντιγράφεται - φορτώνεται αυτόματα στον προσωπικό αποθηκευτικό μας χώρο και ταυτοχρόνως ενημερώνονται όλοι οι υπόλοιποι υπολογιστές των άλλων σχολείων που έχουμε εγκατεστημένο το πρόγραμμα. Σβήνοντας κάποιο αρχείο από έναν υπολογιστή, θα ενημερωθούν και οι υπόλοιποι, όταν ενεργοποιηθούν και έχουν σύνδεση internet (Heddings, 2011, Pack, 2011).

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ

Το πλαίσιο του σχεδίου εργασίας

Το Σχέδιο Εργασίας αξιοποίησε στοιχεία αρχειοθετημένου υλικού, αλλά και σχετικές ενότητες από τις γνωστικές περιοχές των μαθημάτων της «Γλώσσας», του «Ανθολογίου», της «Γεωγραφίας», της «Ιστορίας» των τάξεων Δ'-Ε'-ΣΤ' του Δημοτικού σχολείου, όπως ενδεικτικά αναφέρουμε την ενότητα της «Διατροφής» στη Γλώσσα της ΣΤ' τάξης Δημοτικού, τον «Ωραίο Δαρείο» από το Ανθολόγιο των Γ' & Δ' τάξεων του Δημοτικού. Οι μαθητές εργάστηκαν σε ανομοιογενείς ομάδες, προκειμένου να συλλέξουν, να καταγράψουν, να επεξεργαστούν τις πληροφορίες και να επικοινωνήσουν με τις ομάδες μαθητών από άλλο σχολείο (ομάδα συνεργάτη). Η ομαδοσυνεργατική μέθοδος ήταν η ιδανικότερη μιας και συνδυάζει την αλληλεπίδραση με την τεχνολογία των υπολογιστών, με διαδικασίες απαραίτητες για την αποτελεσματική διαπραγμάτευση της γνώσης και της μάθησης (Ματσαγγούρας, 1995, Ράπτης & Ράπτη, 2003, Βοσνιάδου, 2006). Επίσης, μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη της αυτονομίας του μαθητή καθώς του παρέχει τη δυνατότητα να δρα τόσο ατομικά, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες, όσο και συλλογικά, επηρεάζοντας τις αποφάσεις των μελών της ομάδας (Παναγάκος & Τζανάκη, 2010). Βασική πηγή πληροφοριών είναι και το οικογενειακό περιβάλλον των μαθητών, γι' αυτό κάθε μαθητής εργάζεται και ατομικά αντλώντας τις απαραίτητες πληροφορίες, ώστε να τις μοιραστεί με τους συμμαθητές του. Με τον τρόπο αυτό όλοι οι μαθητές συμμετέχουν συγχρόνως σε δομημένες και οργανωμένες δραστηριότητες διατηρώντας παράλληλα τον επιθυμητό βαθμό αυτενέργειας και αυτονομίας.

Επιδιωκόμενοι στόχοι του Σχεδίου Εργασίας

Βασικός στόχος του σχεδίου εργασίας ήταν οι μαθητές να αναπτύξουν ικανότητες συνεργασίας, αυτοσυνείδησης (Δημητρόπουλος, 1999) και ενσυναίσθησης (Rogers, 1986, Μαλικιώση-Λοΐζου, 2001), οι οποίες αποτελούν θεμελιώδεις αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

Ειδικότερα οι στόχοι διαχωρίζονται:

α) Ως προς το γνωστικό αντικείμενο: Οι μαθητές να αποδεχτούν την ετερότητα γνωρίζοντας καλύτερα την κουλτούρα του «άλλου». Επιμέρους στόχοι ήταν να χαρούν, να εκφραστούν και να αναπτύξουν τη φαντασία τους (ψυχοκινητικός στόχος). Να αναπτύξουν ηθικές αρετές, όπως τιμότητα, δικαιοσύνη, αξιοκρατία, σεβασμός των άλλων (συναισθηματικός στόχος). Να γνωρίσουν τις δια-τροφικές συνήθειες, (γνωστικός στόχος). Να αναγνωρίζουν και να δέχονται τη συμμετοχή όλων (κοινωνικός στόχος).

β) Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία: Η ανάπτυξη διαπολιτισμικών επικοινωνιακών δεξιοτήτων, η κατανόηση της διαφορετικότητας, η ενίσχυση της αυτοεκτίμησης και του αλληλοσεβασμού, η ενθάρρυνση στο διάλογο και την επιχειρηματολογία.

γ) Ως προς τη χρήση των Τ.Π.Ε.: Να αποκτήσουν θετική στάση για την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, να ασκηθούν στην ηλεκτρονική ασύγχρονη επικοινωνία και να εξοικειωθούν με τις δυνατότητες της εφαρμογής Dropbox σχετικά με τη δημιουργία και διαμοίραση φακέλων και αρχείων συνειδητοποιώντας, με τον τρόπο αυτό, τις τρέχουσες δυνατότητες του ηλεκτρονικού υπολογιστή και του διαδικτύου.

Πορεία δραστηριοτήτων του Σχεδίου Εργασίας

Στο δίκτυο των οκτώ δημοτικών σχολείων ορίστηκε ένα κεντρικό συντονιστικό σχολείο με κριτήριο τη μεγαλύτερη εξοικείωση και γνώση των εκπαιδευτικών στις Τ.Π.Ε. και την πιστοποίησή τους στο επίπεδο II, καθώς και ένα σχολείο-συνεργάτης, το οποίο είχε το ρόλο του συνεργάτη-κριτικού φίλου.

Βασικές φάσεις στην πορεία της εργασίας τους ήταν η συλλογή πληροφοριών και η ηλεκτρονική επικοινωνία με τους μαθητές των άλλων σχολείων με στόχο την ανταλλαγή πληροφοριών για τη δια-τροφή και, τέλος, η παρουσίαση-διάχυση του συνόλου των πληροφοριών, τις οποίες συγκέντρωσαν. Για την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος ορίστηκε μια ομάδα-συνεργάτης από το ίδιο το σχολείο. Με την ομάδα αυτή γινόταν αρχικά η επικοινωνία.

Οι δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν εντάσσονται σε έξι βασικά στάδια εφαρμογής.

Στο Πρώτο Στάδιο στόχος ήταν οι μαθητές/τριες να κατανοήσουν τους στόχους του προγράμματος. Ο/Η δάσκαλος/α ενημέρωσε τους μαθητές για την ιδέα να συμμετέχουν σε ένα δίκτυο σχολείων με θέμα τη διαπολιτισμική διάσταση της δια-τροφής και στόχο την μεταξύ των σχολείων επικοινωνία μέσω του διαδικτύου.

Οι περιοχές-ήπειροι που αντιστοιχούσαν σε κάθε ένα από τα οκτώ σχολεία ήταν: 1. η Βόρεια Αμερική – Κεντρική Αμερική, 2.η Νότια Αμερική, 3.Βόρεια Αφρική – Μέση Ανατολή, 4.Ευρώπη, 5.Ρωσία, 6.Κίνα – Ιαπωνία, 7.Αφρική, 8.Ινδία. Η ονομασία κάθε περιοχής - ηπείρου αποτελούσε το όνομα-ταυτότητα κάθε σχολείου στην ηλεκτρονική επικοινωνία μεταξύ των σχολείων του δικτύου. Οι ονομασίες δόθηκαν τυχαία σε κάθε σχολείο.

Υπό την καθοδήγηση των εκπαιδευτικών της τάξης τους πραγματοποιήθηκε η επιλογή των χωρών - πολιτισμών και ο σχεδιασμός ενός πλάνου εργασίας, εφόσον κάθε σχολική ομάδα μαθητών/τριών μπορούσε (ανεξάρτητα από την ονομασία-ταυτότητά του) να συλλέξει πληροφορίες για όποια χώρα επιθυμούσε. Κάθε ομάδα συζήτησε και αποφάσισε τις χώρες για τις οποίες θα συνέλεγε πληροφορίες με την αξιοποίηση του αρχειοθετημένου υλικού, των πληροφοριών από το οικογενειακό- συγγενικό περιβάλλον (για τους αλλοδαπούς και ημεδαπούς μαθητές) και άλλων πηγών (βιβλία, διαδίκτυο).

Στο Δεύτερο Στάδιο στόχος ήταν να προσδιοριστούν οι θεματικές κατηγορίες (τροφές/χώρα – τόπος) για τις οποίες κάθε σχολείο θα αναζητούσε πληροφοριακά στοιχεία, σύμφωνα με το εκπαιδευτικό υλικό «Εγώ κι Εσύ, εδώ κι εκεί», που είχε στόχο εκτός των άλλων, διαμέσου της αναζήτησης στο αρχειοθετημένο υλικό γνώσεων και αντίστοιχων πληροφοριών σε σχετικές πηγές, να εισαχθούν οι μαθητές/τριες και να μνηθούν στην έννοια της έρευνας (Ανδρούσου, 1996).

Στο Τρίτο Στάδιο οι μαθητές κάθε σχολείου αναζητούσαν πληροφορίες, εκτός του αρχειοθετημένου υλικού, σε ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες και περιηγήθηκαν με το Google Earth και το Google Maps στις περιοχές που είχαν επιλέξει. Άρα, με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου σταδίου, οι μαθητές/τριες θα έπρεπε να είχαν κατανοήσει τις επιμέρους φάσεις της εργασίας τους, καθώς και την αξία της επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών με τους συμμαθητές τους από τα άλλα σχολεία του δικτύου. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού σε αυτό το στάδιο ήταν να κατευθύνει τους μαθητές/τριες στο να αξιοποιήσουν τα στοιχεία που συγκεντρώναν και να τα συνδυάσουν με τις πληροφορίες των σχολικών εγχειριδίων.

Στο Τέταρτο Στάδιο σκοπός ήταν οι μαθητές/τριες να συλλέξουν και να καταγράψουν τις πληροφορίες που χρειάζονταν από τις πηγές που χρησιμοποίησαν. Αφού δημιουργήσουν ένα αρχείο Word, θα έπρεπε στη συνέχεια να αποθηκεύσουν τις πληροφορίες τους με το όνομα της ομάδας τους, αντιγράφοντας και συμπληρώνοντας έναν πίνακα συγκεκριμένης μορφής.

Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού σε αυτή τη φάση ήταν να υπενθυμίζει και να παρακολουθεί την εφαρμογή του πλάνου εργασίας των μαθητών/τριών και τη συμπλήρωση του Φύλλου Εργασίας, που είχε δοθεί στους μαθητές.

Ενδεικτικά, παρουσιάζεται παρακάτω ένα Φύλλο Εργασίας (Πίνακας 1).

Φύλλο Εργασίας			
Όνομα:			
Ημερομηνία:			
Τάξη:			
Σχολείο:			
Πίνακας για τη θεματική κατηγορία «Τροφές – Δια-τροφή» Καταγραφή πολιτιστικών στοιχείων			
<u>Διαπολιτισμικ ό θέμα εργασίας</u>	<u>Χώρα - Τόπος</u>	<u>Πληροφοριακά Στοιχεία</u>	<u>Πηγή</u>
Τροφές	Κίνα - Ιαπωνία	Το τζίντζερ είναι φυτό που η ρίζα του έχει πολλούς ρόζους....	Αρχειοθετημέ νο Υλικό
Τροφές	Ινδία	Το κάρι είναι χα- κτηριστικό μπαχα- ρικό της Ινδίας. Έχει σκούρο κίτρι- νο χρώμα...	Ο πατέρας του Gadin (μαθητής)
Τροφές	Νότια Αμερική	Η πατάτα καλλιερ- γήθηκε από περου- βιανούς και βολι- βιανούς αγρότες στις Άνδεις	Διαδίκτυο – Ηλεκτρονικές Βιβλιοθήκες
Τροφές	Κεντρική Αμερική	Το κακάο προέρχεται από το Μεξικό ...Τα παιδιά στο Μεξικό φτιάχνουν ζεστή σοκολάτα από μικρά κομμάτια τρίβοντάς τα σε ξύλινους μύλους τραγουδώντας παραδοσιακά τραγούδια...	Βιβλιοθήκη του Σχολείου
Τροφές	Βόρεια Αφρική – Μέση Ανατολή	Η κανέλα είναι βασικό συστατικό του αραβικού πο- λιτισμού. Μέσα από τις εμπορικές	Διαδίκτυο – Ηλεκτρονικές Βιβλιοθήκες

		συναλλαγές, αλλά και τις Σταυροφορίες, τα μπαχαρικά γίνονται γνωστά σε όλο τον κόσμο...	
Τροφές	Αφρική	Οι κόκκοι καφέ παράγονται από το καφεόδεντρο, που πρωτοεμφανίστηκε στην Αιθιοπία... Υπάρχουν αρκετοί αραβικοί μύθοι για το πώς φτάσαμε να βράζουμε και να πίνουμε το γνωστό καφέ...	Αρχειοθετημένο Υλικό
Τροφές	Ευρώπη	Το χάμπουργκερ πήρε το όνομά του από το μεγάλο λιμάνι της Γερμανίας, το Αμβούργο...	Αρχειοθετημένο Υλικό
Τροφές	Ρωσία	Το χαβιάρι απαιτεί μια δύσκολη διαδικασία επεξεργασίας, γι' αυτό είναι πολύ ακριβό... Το καλύτερο χαβιάρι είναι το μαλάσολ, που στα ρώσικα σημαίνει ελαφρά αλατισμένο...	Ο θείος της Alena (μαθήτρια)

Πίνακας 1: «Τροφές – Δια-τροφή»

Καταγραφή πολιτιστικών στοιχείων

Στο Πέμπτο Στάδιο σκοπός ήταν η ηλεκτρονική επικοινωνία με την ομάδα των μαθητών/τριών από το σχολείο – συνεργάτη και από τα υπόλοιπα σχολεία με στόχο την ανταλλαγή των πληροφοριών. Με τη βοήθεια των εκπαιδευτικών τους οι μαθητές/τριες είχαν τη δυνατότητα να φορτώσουν («ανεβάσουν») τα αρχεία στο Dropbox, ένα ηλεκτρονικό περιβάλλον το οποίο είναι μια πολύ καλή

υπηρεσία φύλαξης, συγχρονισμού και διαμοιρασμού των αρχείων. Για τη δημιουργία λογαριασμού, τη μεταφορά των αρχείων από τον ένα υπολογιστή στον άλλον και την πρόσβαση στους δημόσιους και διαμοιραζόμενους φακέλους μέσα από τη λειτουργία του αυτόματου συγχρονισμού, είχε προηγηθεί επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών των σχολείων. Έτσι, οι μαθητές/τριες είχαν τη δυνατότητα να κάνουν γνωστό το δικό τους Φύλλο Εργασίας και στις υπόλοιπες ομάδες των σχολείων.

Το αποτέλεσμα ήταν κάθε σχολείο να συγκεντρώσει και να επεξεργαστεί τα Φύλλα Εργασίας, συμπεριλαμβανομένων και της δικής του ομάδας. Επίσης, μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου έστειλαν κρίσεις και σχόλια σε όλα τα υπόλοιπα σχολεία του δικτύου, όπως και περισσότερες πληροφορίες για την περαιτέρω συμπλήρωση και εμπλουτισμό των Φύλλων Εργασίας.

Στο Έκτο Στάδιο της εργασίας σκοπός ήταν κάθε σχολείο να χρησιμοποιήσει το Power Point για να ετοιμάσει μια παρουσίαση βασισμένη στις πληροφορίες που είχε συλλέξει. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού σε αυτό το στάδιο ήταν να εποπτεύει την εργασία των παιδιών και να στρέφει το ενδιαφέρον στις ιδέες τους καθώς τα παιδιά παρατηρείται ότι έχουν την τάση να εστιάζουν κυρίως στη μορφή και όχι στο περιεχόμενο της παρουσίασης.

Στο Έβδομο Στάδιο σκοπός ήταν η σύνδεση των δραστηριοτήτων με τη σχολική ζωή και η διάχυσή τους στο ευρύτερο κοινό. Οι εργασίες των μαθητών παρουσιάστηκαν σε μια τελική εκδήλωση με τη συμμετοχή όλων των σχολείων του δικτύου. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχαν τα παιδικά παιχνίδια από όλο τον κόσμο σε σχέση με τη δια-τροφή, τα οποία έπαιξαν οι μαθητές. Μερικά από αυτά ήταν: το «Αχλάδι ή Μήλο» με χώρα προέλευσης τη Βραζιλία, το «Πηδάω τις Τούρτες» με χώρα προέλευσης τη Λιβερία, το «Μαζεύω Πατάτες», με χώρα προέλευσης την Ιταλία κ.ά, (Μητέρες Παιδικού Χωριού SOS, 1995). Για τη διάχυση και τη βιωσιμότητα του προγράμματος (Στάππα – Μουρτζίνη, 2004) συγκεντρώθηκαν οι παρουσιάσεις των σχολείων και αναρτήθηκαν στις ιστοσελίδες των σχολείων τους. Ως επέκταση του σεναρίου θα μπορούσε να είναι η εξής: τα αποτελέσματα του προγράμματος να προωθηθούν σε σχετικούς διαδικτυακούς κόμβους (portals) ή να κατασκευαστεί ένα εκπαιδευτικό VCD, ώστε με αυτόν τον τρόπο να γίνει γνωστό το έργο των μαθητών/τριών και σε άλλα σχολεία.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Οι μαθητές/τριες συνεργάστηκαν σε ομάδες ολιγομελείς και μικτές πράγμα που βοήθησε στη μεταξύ τους συνεργασία και την ανάπτυξη μιας δυναμικής της ομάδας με την αξιοποίηση διαφορετικών πηγών για τις προς αναζήτηση θεματικές περιοχές. Το κύριο πρόβλημα ήταν ο συντονισμός της επικοινωνίας μεταξύ των σχολείων που συμμετείχαν στο δίκτυο. Σημαντική ήταν η συμμετοχή των καθηγητών πληροφορικής, τουλάχιστον στα σχολεία που υπήρχε αυτή η δυνατότητα, μιας και βοηθούσε στη χρήση λογισμικών επικοινωνίας και εξοικείωσης με αυτά των μαθητών. Οι μαθητές/τριες είχαν την ευκαιρία να συνειδητοποιήσουν ότι παρόλο που κατάγονταν και ζούσαν σε διαφορετικές χώρες, δεν είχαν βασικές διαφορές καθώς υπάρχουν κοινές

ανάγκες, όπως για παράδειγμα το θέμα της διατροφής, το οποίο αποτελεί βασική ανάγκη διαβίωσης και επιβίωσης όλων των ανθρώπων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα εργασία η προσέγγιση του θέματος πραγματοποιήθηκε μέσω της ανακαλυπτικής – ευρετικής πορείας μάθησης (Bruner) και υποστηρίχθηκε από τις δυνατότητες των ΤΠΕ και πιο συγκεκριμένα της ασύγχρονης επικοινωνίας με ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή Dropbox και στις δυνατότητες που δίνει στη φύλαξη, στο συγχρονισμό και στο διαμοιρασμό των αρχείων.

Οι βασικές παρατηρήσεις μπορεί να επικεντρωθούν στον ελλιπή ψηφιακό γραμματισμό των μαθητών/τριών, δηλαδή στη δυσκολία χρήσης των λογισμικών από όλα τα παιδιά, όπως και στη δυσκολία στη γραφή ενός κειμένου ή στην αποθήκευση των αρχείων. Για το λόγο αυτό και σε κάθε ομάδα σχολείου η δραστηριότητα αυτή ανατέθηκε στους μαθητές που είχαν τη μεγαλύτερη εξοικείωση με τη χρήση των ΤΠΕ και με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού της τάξης. Μια δεύτερη θετικού χαρακτήρα παρατήρηση αφορά στο θετικό και δημιουργικό κλίμα συνεργασίας των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στο δίκτυο των σχολείων. Η πραγματοποίηση δραστηριοτήτων μέσω του Dropbox και των λογισμικών που χρησιμοποιήθηκαν, εξασφάλισαν αμείωτο το ενδιαφέρον τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των μαθητών/τριών, κάτι άλλωστε που επιβεβαιώνεται και από τα ερευνητικά δεδομένα (Παναγιωτακόπουλος κ.ά., 2007, Κουστουράκης & Παναγιωτακόπουλος, 2008) σχετικά με τη μεγάλη απήχηση της χρήσης των εκπαιδευτικών λογισμικών και των ιστοσελίδων στους μαθητές/τριες της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ανδρούσου, Α. (1996). *Εγώ κι Εσύ ... Εδώ κι Εκεί. Το εκπαιδευτικό υλικό και η χρήση του. Παιδαγωγικός Οδηγός για τους/τις εκπαιδευτικούς*. Αθήνα: Θεμέλιο.

Αργύρης, Ν., Γιαννούτσου, Γ., Γουμενάκης, Ν., Δαπόντες, Μ., Θεωρακάκου, Β., Κόμης, Ι., Παπαδημητρίου, Α., Τζαβάρα, Μ., Φραγκάκη, Σ. & Φράγκου, Σ. (2008).

Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης, Τεύχος Β'. Πάτρα: Τομέας Επιμόρφωσης και Κατάρτισης.

Βοσνιάδου, Σ. (2006). *Σχεδιάζοντας Περιβάλλοντα μάθησης υποστηριζόμενα από τις Σύγχρονες Τεχνολογίες*. Αθήνα: Gutenberg.

Δημητρόπουλος, Ε. (1999). *Συμβουλευτική και Συμβουλευτική Ψυχολογία*. Αθήνα: Γρηγόρης, 228.

Κολιάδης, Ε. (1994). *Θεωρίες Μάθησης και Εκπαιδευτική Πράξη*. Τόμος Β', Αθήνα.

Κόμης, Β., Αργύρης, Μ., Γιαννούτσου, Γ., Γουμενάκης, Γ, Δαπόντες, Ν.,

Θεοδωρακάκου, Μ., Παπαδημητρίου, Α., Τζαβάρα, Α., Φραγκάκη, Μ., Φράγκου, Σ. (2008). *Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης*. Πάτρα, 29-30.

Κουστουράκης, Γ. & Παναγιωτακόπουλος, Χ. (2008). Οι ΤΠΕ στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Επιδράσεις και προβλήματα από την προσπάθεια της εφαρμογής τους στην παιδαγωγική πράξη. Στο: Β. Κόμης (επιμ.), *Πρακτικά 4ου Πανελλήνιου Συνεδρίου με θέμα Διδακτική της Πληροφορικής*, Πάτρα Μάρτιος 2008. Εκδ. Νέων Τεχνολογιών, 425-434.

Κουστουράκης, Γ. & Παναγιωτακόπουλος, Χ. (2010). Οδεύοντας προς το νέο σχολείο των ΤΠΕ. Μια διεπιστημονική προσέγγιση. Στο: Α. Τζιμογιάννης (επιμ.), *Πρακτικά 7ου Πανελλήνιου Συνεδρίου με θέμα Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση*, Κόρινθος 23-26 Σεπτεμβρίου 2010. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, II, 581-592.

Μαλικιώση – Λοΐζου, Μ. (2001). *Η Συμβουλευτική Ψυχολογία στην Εκπαίδευση. Από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Ματσαγγούρας, Η. (1995). *Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Μητέρες Παιδικού Χωριού SOS (1995). *Παιδικά Παιχνίδια απ' όλο τον Κόσμο*. Θεσσαλονίκη: Τζιαμπίρης – Πυραμίδα.

Παναγάκος, Ι. & Τζανάκη, Χ. (2010). Προς μια αυτόνομη μάθηση. *Επιστημονικό Βήμα*, 12, 229-235.

Παναγιωτακόπουλος, Χ., Φραντζή, Π., Τσαγγαρούλιας, Χ., Φιλιππάτου, Α. & Φυλλαδιτάκης, Ε. (2007). Το μάθημα των Νέων Τεχνολογιών στο Ολοήμερο. Απόψεις και προτάσεις μαθητών. *Μέντορας*, 10, 19 – 42.

Πετρογιάννης, Κ. (2009). Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές στην Προσχολική Εκπαίδευση και Ψυχοκοινωνική Ανάπτυξη του παιδιού: Ο λόγος έχει αντίλογο. *Επιστήμες της Αγωγής*. Ρέθυμνο, Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών, 4, 127-136.

Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2003). *Μάθηση και Διδασκαλία στην Εποχή της Πληροφορίας*. Συνολική Προσέγγιση. Αθήνα.

Στάππα – Μουρτζίνη, Μ. (2004). «Αγωγή Υγείας». Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β.

Υπ.Ε.Π.Θ. – Π.Ι. (2003). *Δ.Ε.Π.Π.Σ. και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών για την υποχρεωτική εκπαίδευση (Τόμοι Α' & Β')*. Αθήνα: Υπ.Ε.Π.Θ. – Π.Ι.

Φεσάκης, Γ. (2009). Διαδικτυακές υπηρεσίες, web 2.0 και εκπαιδευτικός σχεδιασμός. *Θέματα εκπαιδευτικού Σχεδιασμού*, 2, 181-206.

Φεσάκης, Γ. & Λάππας, Δ. (2013). Υπολογιστικά εργαλεία υποστήριξης της δημιουργικότητας και εκπαίδευση. Αντίδοτο στην κρίση. *Θέματα εκπαιδευτικού Σχεδιασμού*, 5, 265-299.

Heddings, L. (2011). *What can I do with Dropbox. Popular Science*, 278, 2, 76-77. Ανακτήθηκε στις 27 Μαρτίου 2018 από τη διεύθυνση <http://web.b.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=64&sid=3e49b4f9-b581-4fb1-9e78-688170e745f1%40sessionmgr10>.

Pack, T. (2011). *Dropbox offers utter file simplicity. Internet and Schools*, 18, 2, 38-38. Ανακτήθηκε στις 27 Μαρτίου 2018 από τη διεύθυνση <http://web.b.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=22&sid=3e49b4f9-b581-4fb1-9e78-688170e745f1%40sessionmgr103>.

Rogers, C. R. (1986). *Reflection of feeling. Person – Centered Review*, 2, 375-377.